

[Freddy Madsen.]

ikke, hvor meget der ligger i det, men der ligger i hvert fald fra vor side en række betænkeligheder, og jeg skal konkret gå ind på nogle af dem.

Der mangler i de tre synspunkter en klargørelse af, hvordan man tænker sig den finanspolitiske stramning tidsmæssigt placeret, men skal den allerede være fra 1978, således at den kan overflødiggøre ny gældsstiftelse til erstatning for den gæld, der afvikles, så kan man i hvert fald gøre følgende indvendinger: man kan tænke sig stramningen foretaget på tre måder: enten som en nedskæring af statens udgifter, som en forøgelse af skatte- og afgiftsudskrivningen eller som en kombination af disse fremgangsmåder. Den første fremgangsmåde vil føre til forøget arbejdsløshed, eftersom det bliver en meget betydelig nedskæring, der bliver tale om – jævnfør bilaget af 28. april fra finansministeriet om renter og afdrag på den udenlandske statsgæld, optrykt som bilag til betænkningen på side 13. Den anden fremgangsmåde vil føre til forøgede udgifter for husholdningerne, enten i form af øgede indkomstskatter eller i form af forhøjede forbrugsvarerpriser som følge af højere moms eller punktafgifter. Både denne fremgangsmåde og en kombination af de to vil betyde et brud på forudsætningerne for det lovfæstede mæglingsforslag, som derefter bør betragtes som ikke længere normgivende for lønudviklingen.

Mod synspunkt 3 kan indvendes, at en stramning af finanspolitikken ikke er nødvendig for at skaffe erhvervslivet lempeligere finansieringsvilkår. Det kan gøres ved, at man afskærer mulighederne for at belaste lånemarkedet ved belåning af kapitalgevinsterne, således som vi har stillet forslag om.

I øvrigt er det et spørgsmål, i hvor høj grad erhvervslivet har brug for et lempeligere finansieringsklima. Trods det høje renteniveau i 1976 har erhvervsinvesteringerne i dette år været meget betydelige. Erhvervsbyggeriet er således 35 pct. højere end i det foregående år, og for investeringerne i maskiner og transportmidler er der tale om en stigning på ca. 15 pct. Hertil kommer, at det afhænger af betalingsbalanceunderskuddets størrelse, hvor meget Nationalbanken kan tillade sig at sænke renteniveauet. Men den hensigtsmæssige måde at mindske betalingsbalanceunderskuddet på består i at afskære den efterspørgsel, der ikke fi-

nansieres med midler, der stammer fra produktiv virksomhed – altså igen midler, som er lånt på basis af de oppustede realværdier. Endelig er der stadig den mulighed, at betalingsbalanceunderskuddet kan sænkes gennem en øget direkte kontrol med udenrigshandelen, således som vi har peget på.

Jeg vil godt til sidst sige, at de tre synspunkter, som flertallet her har gjort gældende, er også interessante på den måde, at de i og for sig viderefører den diskussion, vi havde i forbindelse med tredjebehandlingen af finansloven her i tinget den 29. marts. Dengang stillede jeg spørgsmål til finansministeren med hensyn til den diskussion, som allerede på daværende tidspunkt var indledt af Nationalbankdirektøren om det hensigtsmæssige i at få en finanspolitisk stramning, således at man kunne få en pengepolitisk lempelse. Det var allerede dengang sprogbrugen. Det blev fulgt op i en udtalelse til Politiken af hr. Christophersen umiddelbart før finanslovdebatten, og det var den, jeg heviste til. Jeg spurgte dengang finansministeren, om vi kunne få en klar erklæring fra regeringen om, hvad man mente om de synspunkter, der her blev fremført, og specielt om de muligheder, som man kunne forudse for en eventuel momsforhøjelse.

Jeg må sige, at når vi nu betragter de synspunkter, man er blevet enig med venstre om at nedfælde i denne betænkning, så får man i hvert fald en bange anelse om, at det, vi i virkeligheden hele tiden har anset for en ubehagelig mulighed, arbejder man fortsat med, nemlig en momsforhøjelse. Der er andre, der øjensynlig også tror det, og det gør måske mere indtryk på finansministeren end det, jeg siger. Industrirådet har i det særnummer, som det netop har udsendt om vurderingen af konjunkturerne i det såkaldte varslingsystem, som de siger man har, peget på de forskellige politiske muligheder, der eventuelt kan være for det, man kalder for en finanspolitisk stramning, og det kan vel næppe være nogen tilfældighed, at man netop opstiller en række regneeksempler for, hvordan det vil gå med industriens udvikling, hvis man får en 5 pct.s momsforhøjelse pr. 1. juli. Nu tænker jeg, tidspunktet er mere tilfældigt valgt, men der opereres i hvert fald i teksten med mulighederne for en momsforhøjelse på 5 pct. i dette år.

Enhver ved – det går også igen i de beregninger, som er foretaget her – at det afgørende